

rimeligt, naar vi i forrige Rigsdagssamling vedtog en Statshusmandslov, der skulde gælde for to Aar, at vi saa venter disse to Aar, inden vi tager Sagen op til Debat paa ny.

Det ærede Medlem Hr. Olufson havde regnet ud, at der var givet 3 700 Kr. mere for Jorden, end den egentlig var værd. Dette med, hvad Jorden egentlig er værd, kan man diskutere længe om. Jeg ved ikke, hvorfra det ærede Medlem ved, hvad Jorden egentlig er værd. Jeg tror, vi kommer til ved enhver Vurdering at tage Prisen i Handel og Vandel — det er ogsaa Lovens Hensigt —, og det kan ikke nytte at sætte en Vurdering op ved Siden af, der allerede er forældet paa det Tidspunkt, da Bedømmelsen finder Sted. Men det ærede Medlem og visse andre Medlemmer har faaet den Opfattelse, at det har været en Ulykke, at Rigsdagen har bevilget 12 Mill. Kr., det har medført, at Jordprisen er steget. Jeg skal herom blot sige, at af disse 12 Millioner er der i de omhandlede Tilfælde kun anvendt 3,7 Millioner til Opkøb af Jord, og er der noget Menneske i eller udenfor denne Sal, der tror, at Jordpriserne stiger, fordi der til Køb af Jord gives Laan paa 3,7 Millioner? Prøv dog at undersøge, hvor store Laan der gives af Kreditforeninger, Sparekasser og Banker til Køb af Jord, og sammenlign det med de 3,7 Mill. Kr., her er stillet til Raadighed for Laan til Køb af Jord! Der sælges hvert Aar i fri Handel ca. 20 000 Tdr. Hartkorn af Ejendomme paa over 1 Td. Hartkorns Størrelse, Tallet varierer noget. Vi har været nede paa 15 000—16 000 Tdr. Hartkorn, og vi har været højere oppe, et enkelt Aar oppe paa 28 000 Tdr. Hartkorn, i frit Salg. Tallene her viser, at de Statshusmandsbrug, der er oprettet i 1921—22, repræsenterer 233 Tdr. Hartkorn, eller 1 pCt. af alt, hvad der handles med i et Aar. Er der virkelig nogen, der mener, at det skulde medføre en Fordyrelse, at denne ene Procent er købt til Udstykning, medens 99 pCt. er handlet i fri Omsætning, som hvert Aar finder Sted og skal finde Sted. Jeg tror, man har faaet Blikket saa stærkt fæstet paa dette, at man har vanskeligt ved at komme bort derfra; men det er min Opfattelse, at dette med, at Jorden fordyres,

fordi vi ad den Vej opretter nye Brug, er en Misforstaaelse, og det bliver ikke rigtigt, fordi man stadig gentager det.

Niels Frederiksen: Den højtærede Landbrugsminister mente ikke, at der var noget overraskende i de Prisangivelser, jeg fremførte som Resultat af Jordkøbet til Statshusmandsbrug i 1921—22. Jo, det overraskende er dette, at Priserne laa saa højt, efter at man her havde fremsat den Paastand, at Jordprisen var det mindst væsentlige. Det er rigtigt, at den Jord, der er købt til Udstykning efter den nye Jordlov i selve Finansaaret, er købt paa et senere Tidspunkt, men da Loven først er vedtaget den 6. Maj 1921, og al den øvrige Jord er købt i Slutningen af 1921 og Begyndelsen af 1922, saa ligger der ikke nogen rimelig Prisforskydning i 5 000 Kr. pr. Td. Hartkorn for de Maaneder, særlig naar Prissvingningerne væsentlig ligger paa helt andre Omraader. Mine Bemærkninger blev kun fremsat for at belyse, at denne Administration trængte til en Omorganisation. Ministerens lidt spydige Bemærkning om min Beskedenhed skal jeg derfor ganske lade ligge og saa anføre, at jeg for mit Vedkommende rettede ikke nogen Kritik mod de offentlige Institutioner, der har godkendt disse Køb, men den højtærede Landbrugsminister rettede efter min Mening en voldsom Kritik mod de Myndigheder, der skal ansætte den Jord, der er købt, til det, den er værd i Handel og Vandel, og saa ansætter den til det halve af det, Køberen har givet for den. Vurderingsregelen gaar netop ud paa, at Vurderingsmændene skal ansætte Jorden til det, den er værd i Handel og Vandel, og saa kommer de ganske stilfærdigt og siger: Den er lige bestemt Halvdelen værd af det, vedkommende Køber har givet for den, naar der skal oprettes Husmandsbrug. Derfor er det ligegyldigt, om man anvender Hartkornet som Grundlag for Købesummen eller Vurderingsprisen, eller om man anvender Forholdene i Jylland isoleret og tager Øerne for sig, Slutresultatet bliver det samme: den Pris, der er givet for de Jorder, der er anvendt til Husmandsbrug, ligger 73 eller 99 pCt. over Jordværdien, den er det dobbelte af den Jordpris pr. Td. Hartkorn, man køber til paa anden Maade. — Til sidst